

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XII. Exemplum Gregorii II. Leoni Isauro Imperatori Tributa solvi
vetantis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

204 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
degeneret in herede Petri Dignitatis Apostolica reverenda successio. Vestrum
agnoscite Principatum, probate zelum, accingimini ad opus fortitudinis, &
honorate ministerium vestrum. Gloria vestra derivetur ad posteros, & cognoscat
generatio altera, quam inaniter Tyrannus ille praesumpserit, & quam potentia
praesumptionem ejus Romana Sedes punierit.

C A P U T X I I.

*Exemplum Gregorii II. Leoni Isauro Imperatori Tributa
solvi vetantis.*

1. **L**eonis Isauro in haeresim Iconoclastarum lapsa, & Ca-
tholicos in Oriente persecuti, Gregorius II. plu-
ries frustra monito à Romanis, & ab Italia Tributum solvi
prohibuit ex Theophane in Chronologia. Hoc anno, inquit,
scilicet Gregorii II. primo irreligiosus Imperator Leo de proscribendis, & dep-
nendis Sanctis, & venerandis imaginibus primum tractatum habere cepit:
Comperto cujus proposito, Gregorius Papa Romanus, scripta prius ad ipsum
Leonem decretali Epistola, qua de fide quicquam statuere, & antiqua Eccl-
esiae sancita à sanctis Patribus firmata inovare, aut convellere non decere Im-
peratorem commonet. Italia tandem, ac Roma tributa ad ipsum deferenda
prohibuit. Idem testatur Zonaras in tom. 3. Annal. his verbis;
*Qua de causa Gregorius, qui tum Roma veteris Ecclesiam gubernabat, repu-
diata societate Praesidis nova Roma, nec non eorum, qui illum sequerentur,
illos unà cum Imperatore Synodico anathemate obstrinxit, & vestigalia, qua
ad id usque tempus inde pendebantur inhibuit, isto cum Francis federe. Et
adhuc; sub Leone Isauro temporis illius Papa Gregorius ob peruersam opi-
nionem defecit ab illo Imperatore impio, eius tributum pendere recusavit, ne-
que sibi quicquam esse rei voluit cum impiis Ecclesiae Constantinopolitanae Gu-
bernatoribus, omisissique bellis pacem cum Francis fecit.*

2. Nullum non movet lapidem Joannes Launoius, ut hu-
jus quoque historiae fidem evertet. Sed testibus tam clarè affir-
mantibus opponendi essent saltem alii testes aequè clarè ne-
gantes, aut certè rationes validissimæ. Id frustra expectes
ab illo Scriptore, qui cum historias communiter receptas ferè
semper impugnet, non nisi testium de eadem re tacentium,
vel ad summum alià, non tamen contrarià, loquentium au-
tori-

toritate, vel conjecturis ad dimittendam communem hominum sententiam parum potentibus, causam suam tuetur.

3. Ac primò quidem Zonaram confutat, ex eo quod ille scriptor dicat Gregorium II. *Synodico anathemate obstrinxisse Imperatorem*, nullum autem tunc habitum fuerit Concilium Romanum. Sed quis asserit nullum tunc temporis celebratum Concilium? Joannes Launoius; Vicinior scilicet Gregorio II. quàm Zonaras. At contemporanei scriptores de illo silent. Argumentum esset sanè multum verisimile adversus illum historicum, si ipse affirmaret, congregatam fuisse Synodum Oecumenicam, vel saltem totius Occidentis, vix enim fieri potuisset, ut ea de re nullum verbum reliqui Historici fecissent. Sed quis nesciat multa à summis Pontificibus fuisse gesta in Conciliis, quibus intererant tantum cum Clero Romano, Episcopi aliis de causis Romæ versantes, aut ex vicinis Civitatibus convocati, quorum quidem Conciliorum nulla supersunt Acta, nulla memoria, nisi in scriptoribus ferè solummodò ex occasione ea de re obiter tractantibus. Non pauca hujusmodi citantur in collectione Philippi Labbei.

4. Congerit deinde Launoius multa loca communia de officiis Regibus debitæ, eisquæ à Romanis Pontificibus, aut ab Episcopis exhibitæ. Sed hæc vera sunt, quandiu Principes Regi Regum bellum non indicunt, quandiu spes est emendationis, & quantum ad subditos, quibus non licet autoritate privata in Reges etiam discolors rebellare: secus autem est, dum summus Pontifex alio caret medio conservandæ Fidei, ac Religionis, ab aliquo Principe, Ecclesiæ per baptismum subdito, evertendæ.

5. Congerit etiam varias expositiones verborum illorum Christi ad Petrum; *Pasce oves meas*, quæ illa de potestate deponendorum Regum non interpretantur. At una scripturæ expositio aliis non contrariis, sed tantum distinctis, non destruitur. Si unus, populi consensum ad Regis institutionem, explicet de potestate juris inter subditos dicendi, alius de gerendo pro patria tuenda bello, alius de alia quapiam re, prout temporum, personarum, aut negotiorum conditiones exegerint. Numquid variæ illæ interpretationes obstabunt,

M. C.

28
 fortalib
 de Gallian
 Gill
 731

quominus dum nova emerget occasio, intelligatur adhuc aliud in ea contentum autoritate, si ad bonum populi regimen sit omnino necessarium? Suprema, & amplissima est, quantumvis eam invidi restringere conentur, summi Pontificis autoritas. Quid igitur mirum, si omnes ejus partes non fuerint statim, imò nec post longum tempus adèdè clarè distinctæ: sed inter rerum Ecclesiasticarum tractatores hic unam, ille aliam explicuerit.

6. Improbat argumentum Bellarmini ductum à prædicto Evangelii loco. *Pasce oves meas*; Quod nimis probet, scilicet Episcopus etiam jus habere deponendorum Regum. Verùm injusta est reprehensio. Verba enim illa Petro soli dicta sunt, licet aliis etiam Pastoribus conveniant, quatenus Petri officio, ac Dignitati communicant. Sed quemadmodum ejus potestatis plenitudinem alii non assequuntur, ita non quidquid ille potest pro Ecclesiæ universæ bono, possunt illi, etiam in propriis Diocæsisbus. Idèd enim clavium, quæ omnibus Apostolis simul promissæ sunt, Petro soli specialis facta est promissio. Idèd illi soli dictum est; *Pasce oves meas*, ut ipsi prærogativa quædam cæteris negata concedi significaretur, ne scilicet summis, & maxime arduis negotiis sine ipsius supremo judicio finis imponeretur.

7. Refert exempla nonnullorum Pontificum, & Episcoporum, qui verba superscripta non opposuerunt Principibus, nec potestate usi sunt, quæ in illis contineri dicitur. Sed inde non colligitur defectus ille potestatis, cum variis de causis, puta scandali vitandi causa, ob impotentiam, ob populorum affectum, prudentia suadere potuerit ab illius usu abstinendum, ut confessus est ipsemet Imperator Henricus à Gregorio VII. depositus, de quo in sequenti capite redibit sermo. Malè autem inter illa exempla Hadrianum II. recenset. Licet enim Carolo Calvo non objecerit verba illa, *Pasce oves meas*. Intellexit tamen in Pontificia potestate, quam hæc verba significant, comprehendi jus aliquod in temporalia Regum, saltem ratione peccati, quandoquidem Principem illum ab invadendo Lotharii Regno, intentatis censuris cohibere conatus est.

8. Denique Launoius, ut confirmet quod ex Gregorii Episto-

Epistolis deduxerat, quarum antea proluxa exscripserat fragmenta, inutuli labore confert plurimorum verba scriptorum, quos inter aliqui idem affirmant, quod Theophanes, & Zonaras, alii tacent, nullus planè negat. Itaque absurdum est ut jam suprà insinuavimus, claram, & apertam affirmationem solo silentio confutare. Præsertim cùm aliquorum ex illis, qui affirmant v. g. Theophanis, qui pro sacris Imaginibus exulare, ac Confessoris titulo donari meruit, & Sigeberti utpotè Principibus addictissimi testimonium minimè suspectum haberi queat.

9. Quin, etiamsi Launoius testes adduceret expressè negantes quod asserunt alii, non obtineret quod intendit. Ut enim, ex Jurisperitorum doctrina, jura cum juribus, ita & testimonia cum testimoniis concilianda sunt, dum inter se pugnare videntur, nec insolubilis est contradictio. Hæc autem concordia in hoc casu facillima esset. Certum enim est, Gregorium II. omni pacifica ratione Imperatorem ad sanam fidem revocare conatum; atque de illo tempore intelligendi essent scriptores, qui negarent summum illum Pontificem Imperatori tributa non negasse, sicuti de illo intelliguntur, quæ scribit Gregorius ipse; qui autem affirmant prohibitam illam solutionem, interpretandi sunt de ultimo tempore, cùm scilicet constitit nullam spem esse Imperatoris convertendi. Itaque tota illa, quæ apparere posset contradictio unico illo Theophanis verbo, tandem, solveretur.

10. Caterùm quomodo potuit Launoius Gregorium II. tantis laudibus extollere, ut persuaderet ipsum non vetuisse solvi tributum Imperatori, & tamen interpretationem tam scandalosam istis ejus verbis affingere; *Testis est Deus, quasunque misisti ad nos Epistolas, auribus, cordibusque Regum Occidentis obtulimus, pacem illorum tibi, ac benevolentiam concilians, teque laudantes ac mirificè efferentes prout te antea conversantem intuebamur.* Quæ verba sic interpretatur Launoius, Gregorius verò II. Imperatoria jussioni subditum se cùm sentiret, dedit operam, ut missa ad se Leonis Isauri de subvertendis Imaginibus Epistola ad Occidentis Reges perferrentur, sed quia Epistola omnipotenti Deo minimè concordabant, has quoad ejus fieri potuit, refutavit, & Leonem à nefario consilio deterruit. Huc & non alio spectant Gregorii Epistola verba, quæ proposuimus. Quis credat Epistolas, quas Gregorius non solum

AUI-

auribus, sed etiam *cordibus Regum Occidentis* obtulerat de subvertendis imaginibus tractasse. Si is fuisset illarum scopus, non potuisset eas Gregorius, *auribus*, multò minus *cordibus Regum* offerre. Hoc enim fuisset impiæ Imperatoris intentioni in re de se mala cooperari. Cur potius illæ litteræ non intelligantur, quas scripsisset Imperator ad conciliandam sibi, aut retinendam Principum Occidentalium pacem. Id enim satis innuunt illa Pontificis verba; *pacem illorum tibi, ac benevolentiam concilians*, & alia multa quæ sequuntur. Secundo si Epistolæ Leonis à Gregorio missæ ad alios Principes, de subvertendis imaginibus fuissent, eas misisset, ut hortaretur illos ad revocandum à nefario consilio Imperatorem, non autem, ut ait Launoius quod *Imperatoria iussioni subditum se sentiret*. Quis enim in tanto scelere Summum Pontificem Principi subditum existimet? Cur non exhorruit Launoius hæc scribens?

II. Frustrà verò adducit exemplum S. Gregorii Magni, Legem Mauriti per diversas partes perferri curantis; sunt enim inter ejus, & quod Gregorio II. à Launoio tribuitur, factum, plurima discrimina, quæ persequi, & nimis esset longum, & à proposito nos longius averteret. Id unum, notasse sufficiet legem Mauriti non extitisse de re ita mala, ut nullo pacto posset ab ea separari malitia: erat enim ad summum majori bono, scilicet libero in Religionem ingressui obex. Ac præterea S. Gregorius Magnus huic incommodo suâ prudentiâ poterat occurrere. At verò sacrarum imaginum conculcatio ita est impia, ut nullâ ratione liceat *auribus & cordibus Regum offerre Epistolas* hujusmodi contemptum suadentes. Denique multi Scriptores graves asserunt S. Gregorium Magnum non nisi correctas Mauriti leges misisse, idque videtur ex variis ejus epistolis colligi.